

Speech van Ed Goossens op 29 januari jl.

Dank u wel voorzitter,

Geachte aanwezigen, beste gemeenteraad, leden van de pers, graag voorzie ik u, mede namens formateur Kallen, van een korte uiteenzetting over zowel de start als het verloop van de coalitieonderhandelingen West Betuwe. Deze hebben plaatsgevonden van 22 november 2018 t/m 17 januari jl.. Gezien het feit dat onze gemeente vanaf 21 december tot en met 3 januari met reces was en daarbij ook de ICT plat lag heeft dit helaas voor tot enige vertraging gezorgd. (Rond 10 januari jl. heeft er tevens een ambtelijke toets op realiteitszin en haalbaarheid plaatsgevonden.)

DE VERKIEZINGEN & START

Tijdens de startbijeenkomst op 22 november jl. is door Dorpsbelangen als initiatiefnemer van de coalitieonderhandelingen een procesvoorstel voorgelegd aan alle partijen, waarbij tevens het voorstel was mw. Marianne Kallen als informateur aan te wijzen. Dit voorstel is unaniem door alle partijen aangenomen. Daarnaast is door alle partijen onderschreven dat de genoemde kernwaarden **Vertrouwen, Stabiliteit en Continuïteit**, belangrijke waarden zijn om samen te werken aan en voor West Betuwe.

Alle deelnemende partijen hebben aangegeven wat de uitkomst van de verkiezingen zou kunnen betekenen voor het besturen van de gemeente in de komende raadsperiode. Dat leverde een heel divers beeld op. Want 31 zetels die zijn verdeeld over 10 partijen, dat maakt het vormen van een coalitie/college tot een hele puzzel. Vooral ook omdat veelvuldig is betoogd, dat gezien de uitslag van de verkiezingen een evenwichtige verdeling van partijen in het college en een breed draagvlak in de raad wenselijk is. Geen eenvoudige opgave.

In totaal hebben er 15 onderhandelingsessies plaatsgevonden en zijn er met delegaties van alle partijen gesprekken gevoerd. Bij het voeren van die gesprekken en het opstellen van de verslaglegging is ambtelijke ondersteuning ontvangen van Christian van den Berg, Marjan van Ooijen en Floris Grijzenhout en er is gebruik gemaakt o.a. de verkiezingsprogramma's van partijen, het BIDBOOK, Herindelingsadvies WB en het bestuurlijk overdrachtsdossier Herindeling gemeente West Betuwe. Tussentijds zijn door de informateur tevens de voormalig burgemeesters gedurende deze eerste (informatie-) fase op de hoogte gesteld over de voortgang.

Verloop & voortgang

Om zoveel mogelijk recht te doen aan de verkiezingsuitslag, de gewenste balans, de inhoudelijke standpunten en op basis van de eerste verkennende gesprekken en op basis van de door de partijen in de gesprekken genoemde voorkeur van samenwerking, lag het voor de hand dat in eerste instantie gekeken zou worden naar een coalitie bestaande uit een lokaal blok en christelijk blok, waarvan in ieder geval **Dorpsbelangen, SGP en CDA** deel van uit zouden maken. Echter, gedurende informatiefase bleef het thema zondagsrust het coalitieproces tamelijk overheersen. Daarop is door de informateur besloten om alle partijen telefonisch te consulteren of men de zondagsrust tot een vrije kwestie wilde benoemen.

Met uitzondering van de SGP konden 9 partijen hiermee instemmen. Dit betekende ondanks dat er verschillende varianten besproken waren wij op enig moment niet met de SGP verder konden praten. Daarop is besloten, dat naast LLB en CDA de ChristenUnie de partij was die zou kunnen aansluiten.

Dit heeft er toe geleid, dat dit “motorblok” van **Dorpsbelangen, CDA, LLB en CU** met elkaar hadden afgesproken om gezamenlijk te verkennen welke vijfde partij zou kunnen aansluiten om tot een meerderheid te komen.

Daarop is uiteindelijk **GroenLinks** als vijfde partij snel aangesloten.

Met deze 5 partijen zijn we aan de slag gegaan om een principeakkoord op te stellen wat zo breed mogelijk moest worden gedragen mede gezien de relatief kortere ‘regerperiode’ en om zo gezamenlijk te bouwen aan de nieuwe gemeente West Betuwe!

Vervolgens werden op 3 januari, de onderhandelingen hervat waarbij opnieuw gekeken zou worden naar een aantal voorliggende tekstvoorstellen om te komen tot een principeakkoord en wellicht ook een aanvang gemaakt zou kunnen worden met portefeuilleverdeling en kandidaat wethouders. Zover is het helaas niet gekomen aangezien we –*samen met LLB & CU*- niet tot overeenstemming konden komen met CDA en GroenLinks over o.a. de inzet van windmolens naast de geplande aantallen.

Finale afronding

Inmiddels is bekend dat zowel CDA als GroenLinks toen de coalitietafel hebben verlaten hoe spijtig dit ook werd ervaren. Hierop heeft het onderhandelsteam DB voorgesteld aan CU en LLB om opnieuw de SGP aan tafel te vragen. Daarbij realiseerden wij ons dat de zondagsrust dan tevens opnieuw onderwerp van gesprek zou worden. Aangezien dit geen hoofdthema voor onze partij was en tevens is aangegeven tijdens een debat in Asperen dat het een bespreekpunt was en geen breekpunt gaf dit wellicht enige ruimte om te komen tot een compromis. SGP heeft zich snel het voorliggend (concept) akkoord eigen gemaakt en waar mogelijk wijzigingen en/of aanvullingen voorgesteld. SGP stelde zich constructief op met als doel de onderhandelingen nu ook snel te willen afronden. Op 7, 11, 14 januari hebben de onderhandelingen een vervolg gekregen en waardoor op 17 januari er bij de vier partijen een finale overeenstemming was over zowel het akkoord, de portefeuilleverdeling als het aantal (kandidaat) wethouders.

Voorzitter, ik rond af maar wil voordat ik dat doe graag mw. Marianne Kallen als formateur naar voren roepen om haar persoonlijk te bedanken voor haar tomeloze ondersteuning, geduld en waardevolle adviezen tijdens deze best pittige onderhandelingen in wisselende samenstellingen.